

TLAČOVÁ SPRÁVA

Búrlivé výšiny prinášajú príbeh o láske až za hrob

TRNAVA 7. februára 2023: Jedným z vrcholov 49. sezóny zameranej na klasiku a klasikov v Divadle Jána Palárika v Trnave bude premiéra adaptácie kultového románu Emily Brontëovej *Búrlivé výšiny* 10. februára. Autorom dramatisácie a režisérom inscenácie je jeden z najoceňovanejších súčasných slovenských režisérov Marián Amsler.

Autorka románu *Búrlivé výšiny* Emily Brontëová sa dočkala slávy až po svojej smrti. Sestry Brontëové (Charlotte, Emily a Anne) sú vnímané ako novátorky, ktoré do romantickej literatúry priniesli gotiku i naturalizmus a predbehli tak svoju dobu. Na ženskú literatúru sa pozerala vtedajšia kritika a širšia verejnosť s predsudkami, preto sa rozhodli všetky tri písať pod mužskými menami.

„Búrlivé výšiny sú výnimočné tým, že sú síce dielom ženskej romantickej literatúry, ale nehovorí o láske vo svetlých farbách. Tým pádom sa vyhýbajú všetkým konvenciám ženskej literatúry danej doby akými sú napríklad sentiment a apel na enosti protagonistov. Búrlivé výšiny sú temný príbeh, v ktorom sú búrlivé aj osudy a emócie postáv. Nie je to príbeh o šťastnej láske, ale o zradenej, ubolenej láske, ktorá sa zmení na túžbu po pomste. Kládie otázku: čoho všetkého je schopný človek so zlomeným srdcom?“ povedala Lucia Mihálová, dramaturgička poverená riadením umeleckého súboru DJP.

Väčšina známych filmových adaptácií *Búrlivých výšin* sa zameriava len na jednu časť príbehu, na vzťah Catherine a Heathcliffa, čo je v podstate približne polovica celého románu. *„My tentoraz prinášame divákovi kompletne dielo Búrlivé výšiny, ktoré zasahuje viacero generácií. Je pre nás dôležité nezobrazovať iba príbeh Heathcliffa, ktorý sa rozhodol kvôli nešťastnej láske strpčovať život všetkým naokolo, ale ponúkame aj príbeh ďalšej generácie, ktorá sa musí vysporiadať s kľatbou Heathcliffovej nenávisti, hoci už nikto netuší, aké má jeho zloba príčiny. Príbeh týchto dvoch generácií vypovedá o tom, že začarovaný kruh zatrpknutosti a predsudkov, ktoré sú prenášané z generácie na generáciu je možné prelomiť vďaka sile lásky, priateľstva a odpustenia,“* doplnila Lucia Mihálová.

„Keď som písal adaptáciu Búrlivých výšin, nechcel som vytvoriť historicky vernú kópiu danej doby, ale hľadať v románe momenty a emócie, s ktorými sa bude vedieť stotožniť aj súčasný človek. Postavy síce dodržiavajú nejaké dobové konvencie, ale zároveň nie sú umelo vytvorené, vieme sa s nimi stotožniť, ísť príbehom spolu s nimi,“ povedal režisér Marián Amsler.

Scénografke a kostýmovej výtvarníčke Mariji Havran sa podarilo preniesť na scénu nielen typickú prírodnú scenériu anglických vresovísk s kopcami, ktoré prerastajú panstvo Búrlivé výšiny, ale aj všadeprítomný dážď a búrky. V predstavení zaznie aj sugestívna hudba oceňovaného českého skladateľa Ivana Achera. Diváci budú môcť nahliadnuť hlbšie do vnútorného sveta protagonistov aj vďaka paralelným pohybovo-štylizovaným scénam choreografa Lukáša Bobalika.

V titulných úlohách sa predstavia nové herecké tváre súboru Dana Droppová a Matúš Beniak. V inscenácii účinkuje takmer celý herecký súbor DJP: Tomáš Vravník, Tatiana Kulíšková, Martin Hronský, Petra Blesáková, Michal Jánoš, Braňo Mosný, Miroslav Beňuš, Martin Kochan, Martin Križan a Vladimír Jedľovský.

Autorom výtvarného návrhu plagátu inscenácie Búrlivé výšiny je výtvarník a pedagóg Roman Gajdoš. **„Rozmýšľal som nad aktualizáciou, ktorá by mohla reprezentovať niečo viac ako historizujúcu predstavu o viktoriánskom prostredí, preto som pre architektúru Heathcliffovho sídla zvolil ako predlohu Batesov motel z filmu Psycho Alfreda Hitchcocka. Sadizmus, s akým hlavné postavy oboch príbehov konajú, ako aj ich chorobné pripútanie k sídlu, do ktorého sa akoby do veľkej miery premietali ich traumy, sa mi zdali značne vzájomne prepojené,“** povedal Gajdoš.